① מידי דהוה אמעביר חפץ ברה"ר התם לאו אע"ג דכמה דנקיט ליה ואזיל=פטור, כי מנח לי' חייב, ה"נ ל"ש, מי דמי התם כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא הכא אי מנח ליה בסטיו מקום פטור הוא ② אלא מידי דהוה אמעביר חפץ מתחלת ד' לסוף ד' התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בתוך ד' אמות=פטור כי מנח ליה בסוף ד' אמות=חייב ה"נ ל"ש, מי דמי התם לגבי דהאי גברא=מקום פטור הוא, לכ"ע מקום חיוב ③ הוא הכא לכ"ע מקום פטור הוא, אלא מידי דהוה אמוציא מרה"י לרה"ר דרך צדי רה"ר התם לאו אע"ג דאי מנח ליה אצדי רה"ר=פטור וכי מנח ליה ברה"ר חייב ה"נ ל"ש, מתקיף לה רב פפא הניחא לרבנן *דאמרי צדי רה"ר לאו כרה"ר דמי אלא לר' אליעזר *(בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי מאי איכא למימר? א"ל רב אחא בריה דרב איקא אימור דשמעת לר"א *(בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי היכא דליכא חיפופי אבל היכא דאיכא חיפופי מי שמעת ליה, הלכך להא דמיא, *א"ר יוחנן ומודה בן עזאי בזורק תניא נמי הכי *המוציא מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב אחד המוציא ואחד המכניס (א) ואחד הזורק ואחד המושיט בן עזאי אומר המוציא והמכניס פטור המושיט והזורק חייב: *ת"ר ד' רשויות לשבת רה"י, ורה"ר, וכרמלית, ומקום פטור △1 ~~ואיזו היא רה"י~~ חריץ שהוא עמוק י' ורחב ד' וכן גדר שהוא גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה △2 ~~ואיזו היא רה"ר~~ סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין, זו היא רה"ר גמורה, אין מוציאין מרה"י זו לרה"ר זו ואין מכניסין מרה"ר זו לרה"י זו ואם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת, במזיד ענוש כרת ונסקל △3 אבל ים ובקעה ואיסטוונית והכרמלית אינה לא כרה"ר ולא כרה"י ואין נושאין ונותנין בתוכה ואם נשא ונתן בתוכה פטור, ואין מוציאין מתוכה לרה"ר ולא מרה"ר לתוכה ואין מכניסין מרה"י לתוכה ולא מתוכה לרה"י ואם הוציא והכניס פטור. חצרות של רבים ומבואות שאינן מפולשין: עירבו מותרין, △4 לא עירבו אסורים. אדם עומד על האיסקופה נוטל מבעה"ב ונותן לו, נוטל מעני ונותן לו, ובלבד שלא יטול מבעה"ב ונותן לעני, מעני ונותן לבעה"ב, ואם נטל ונתן-שלשתן פטורים, אחרים אומרים איסקופה משמשת ב' רשויות בזמן שהפתח פתוח כלפנים, פתח נעול כלחוץ, ואם היתה איסקופה גבוהה י' ורחבה ד' ה"ז רשות לעצמה: אמר מר זו היא רה"י למעוטי מאי? למעוטי הא דר' יהודה *דתני' יתר על כן א"ר יהודה מי שיש לו ב' בתי' בשני צדי רה"ר-עושה

לחי

במס' עירובין · כמו ההיא דערובין · רש"י · (רש"י) · דהוי כרה"ר · ואפ' הכי מפיק לרה"ה דרך שם חייב · -1- -2- -3- -4- · רש"י · אלא בתוך ד' · זה אינו שייך לחילוק ד' רשויות · -א- · רש"י · -ב- · זהו מקום פטור · רש"י · רש"י · זה כנגד זה

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה · יותר מד' אמות וכל כמה דלא מנח ליה פטור וכי אנחיה חייב ואע"ג דאיפסיק הילוכא ביני וביני: **מתחלת ד' לסוף ד'** · אמות מלומלמות: **לכולי עלמא מקום חיוב** · אם יטלוהו חוץ לד' ויניחוהו כאן שהרי העבירו ד' שלימות: **אצדי ר"ה**. מרה"י לר"ה (ג) כגון חצר שנפרץ לר"ה דהוי מקום המחילה לצדי ר"ה ופליגי בה ר' אליעזר ורבנן בעירובין בפ' כל גגות ואמרי רבנן דלאו כר"ה דמו ואפ"ה כי אפיק מרה"י לר"ה דרך שם חייב: **היכא דליכא חיפופי**. כגון ההיא דעירובין: **היכא דאיכא חיפופי**. כותלים יתדות קטנות לפני הכותל שיחופו שם עגלות וקרונות ולא יחופו בכותל ויפילוהו: **מי שמע' ליה** · דהוי ר"ה ואפילו הכי כי מפיק לר"ה דרך שם חייב: **בזורק** · מחנות לפלטיא דרך סטיו דחייב דהא לא נח בכרמלית מידי: **המכניס והמוציא פטור** · דמהלך כעומד והא נח גופו בכרמלית: **ד' רשויות** · כולהו מפרש ליה: **גדר** · כותל שהוא גבוה י' ורחב ד' הוי רה"י: **סרטיא** · מסילה שהולכין בה מעיר לעיר: **פלטיא**: רחבה של עיר ששם מתקבלין לסחורה: **ומבואו'** · של עיר רחבים י"ו אמה: **המפולשין** · משני ראשיהן *לפלטיא: **ענוש כרת** · בלא התראה: **ונסקל** · בהתראה: **בקעה** · שדות הרבה קנפני"א בלע"ז: **איסטוונים** · שלפני החנויות שיושבים שם סוחרים: **והכרמלית** · לקמיה פריך אטו כל הני ים ובקעה לאו הייגו כרמלית דקתני תנא לעיל: **אינן לא כרשות היחיד** · משום דדמיא לרה"ר דאין להם מחיצות: **ולא כרה"ר** · דאינן דומין לדגלי מדבר דלאו להילוכא דרבים עבידי: **אין נושאין ונותנין בתוכן** · כלומר אין מטלטלין בהן אלא בתוך ד' משום דדומין לר"ה וגזרו בהן רבנן אטו ר"ה: **ואם הוציא והכניס פטור** · וזו היא כרמלית האמורה למעלה: **חצר של רבים** · שפתוחין לחצר בתים רבים וחצר פתוחה לרה"ר ובני הבתים יוצאים דרך החצר לרה"ר: **ומבואות שאינן מפולשין** · שראשו אחד סתום וחצרות פתוחין לו ובני החצרות יוצאין דרך מבוי לרה"ר: **עירבו**. כל הבתים של חצר יחד בפת וכן לענין המבוי אם עירבו החצרות הפתוחות לו ביחד: **מותרים** · להכניס ולהוציא מן הבתים לחצר וכן מן החצרות למבוי: **לא עירבו אסורין** · מפני שהבית מיוחדת לבעליה והחצר רשות לכולן ונמצא מוציא מרשות לרשות אע"פ ששתיהן רה"י לעשות סייג לתורה להרחיק (ג) שלא יוציא מרה"י לרה"ר והך מילתא לאו מחילוק ד' רשויות היא דבין עירבו בין לא עירבו רה"י היא והמוציא מתוכו לרה"ר חייב: **אדם עומד על האסקופה נוטל מעני העומד בחוץ ונותן לו כו'** · וזה מקום פטור שהוזכר למעלה שאינו חשוב רשות לעצמו לפי שאינו רחב ד' כדמפר' לקמן ובטל אגב רה"י ואגב רשות הרבים: **ובלבד שלא יטול כו'** · דמזלזל באיסורי שבת לכתחלה לגרום הוצאה מרה"י לרה"ר וגזירה דילמא אתי לאקולי ולאפוקי להדיא מרה"י לרה"ר: **משמשת שתי רשויות** · פעמים שהיא משמשת בתורת רה"י ופעמים כרה"ר ולקמיה מפרש לה בשילהי כולהי שמעתתא: **הרי זו רשות לעצמה** · אע"פ שהיא מרה"י כדאמרינן לעיל בגדר גבוה י' ורחב ד' הויא רשות בפני עצמה ואין מוציאין מן הבית לתוכה ולקמן מפרש טעמא: **בשני צדי רה"ר** · זו כנגד זו:

לחי

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה · ה"ל למנקט המוציא דאיירי ביה לעיל דכל כמה דלא מנח ליה מיפטר אלא משום דבתר הכי נקט מעביר נקט ליה נמי השתא ובכל עניני העברה בר"ה קאמר: **התם** כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא · ומוציא ומושיט ומעביר ד"א בר"ה דרך למעלה מי' דחייב אע"ג דאי הוה מנח ליה *למעלה מי' פטור מ"מ תחתיו במקום שמהלך מקום חיוב הוא אבל סטיו הקרקע נמי מקום פטור הוא: **מידי** דהוה אצדי ר"ה · וא"ת מה פשוט לן יותר דרך צדי ר"ה מדרך סטיו וי"ל דדרך בית שיש לפניו לצדין וכן היה מסתמא במשכן: **היכא** דאיכא חיפופי כו' · ותימה בפ' כל גגות (עירובין צד· ושם) פריך ולפלוג בצדי ר"ה דעלמא פירוש ואמאי פליגי בחצר שנפרצה ומשני אי הוי פליגי בעלמא ה"א כי פליגי רבנן עליה ה"מ היכא דאיכא חיפופי אבל היכא דליכא חיפופי מודו קמ"ל משמע דר"א נמי פליג בדאיכא חיפופי וי"ל דה"ק קמ"ל דהיכא דליכא חיפופי דוקא פליגי אבל היכא דאיכא חיפופי מודה רבי אליעזר אי נמי ההיא סוגיא כרב פפא דהכא דלא מחלק: **המושיט** והזורק חייב · וא"ת אמאי מודה במושיט וזורק כיון דלא יליף דרך סטיו מדרך לצדי לענין (ד) מעביר ה"נ לא נילף בזורק ומושיט וי"ל דלבן עזאי מעביר דרך לצדי נמי פטור אע"ג דהיה במשכן משום דמהלך כעומד דמי אבל זורק ומושיט דרך סטיו יליף מזורק ומושיט דרך לצדי: **ארבע** רשויות לשבת. ק' לרשב"א ליתני ה' רשויות דהא קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה הזורק מר"ה לתוכו או איפכא חייב ואין מטלטלין בו אלא בד"א וי"ל דההיא רה"י גמור אלא לענין דאין מטלטלין בו אלא בד"א עשאוה ככרמלית והרי כבר שנה רה"י וכרמלית ולהכי נמי לא תני חצר שלא עירבו*: **כרמלית**. בירושלמי בריש שבת תני ר' חייא כרמל רך (*ומלא) לא לח ולא יבש אלא בינוני ה"נ כרמלית אינו לא כרה"י ולא כר"ה: **יתר** על כן א"ר יהודה · הכי מיתני' בתוספתא פרק ז' דעירובין אחד חלון שבין ב' חצרות ואחד חלון שבין שני בתים כו' וגשרים ונפשות ור"ה מקורה מטלטלין תחתיו בשבת דברי ר' יהודה יתר על כן א"ר יהודה כו פירוש יתר ע"כ בשני בתים משני צדי ר"ה דאף על גב דליכא למימר פי תקרה יורד וסותם כמו בגשרים ונפשות ור"ה מקורה דרישא אפ"ה נושא ונותן באמצע דקסבר ר"י ב' מחיצות דאורייתא כדאמרן בפ' כל גגות (עירובין צה·) וא"ת אמאי לא מייתי הכא מתני'

דכל

עירובין לד: כתובות לה.

[ליתא] פ"א לסרטי'

עירובין נח.

לקמן קיז. עירובין ו. [יב:] כב. נט: נה.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואחד המכניס אחד המושיט ואחד הזורק בן עזאי: (ב) רש"י ד"ה אצדי רשות הרבים מרה"י לר"ה דרך צדי כגון חצר: (ג) ד"ה לא עירבו וכו' לתורה להרחיק האדם מן העבירה שלא יוציא: (ד) תוס' ד"ה המושיט וכו' מדרך צדי לענין מוציא ה"נ לא נילף וכו' וי"ל דלבן עזאי מוציא דרך צדי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה התם כל היכא כו' למעלה מי' פטור. עיין לקמן קב ע"א תד"ה והוציאו:

יח א מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה טו סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שמו סעיף א:

יט ב מיי' שם הלכה א וסמג שם טוש"ע א"ח שם:

כ ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב:

כא ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף ז:

כב ה מיי' פ"א מהל' שבת הלכה ב:

כג ו מיי' פי"ד שם הל' ו סמג שם טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף יד:

כד ז מיי' שם הל' יא וסמג שם טוש"ע א"ח סי' שמו סעיף ב:

כה ח מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סע"א:

כו ט מיי' פ"א מהלכות עירובין הל' ה סמג עשין דרבנן א טוש"ע א"ח סי' שעו סעיף א וסי' שפו סעיף א:

בעירובין ובכתובות לא נזכר בן יעקב]

כז י מיי' פט"ז מהל' שבת הלכה י סמג שם טוש"ע א"ח סי' שסד סעיף ב:

תוספתא שבת פרק א

[ועי' תוס' עירובין סו: ד"ה ומאי]

[נ"ל ומל וכך העתיקו הערוך ועי' מנחות כו:]

נושא (המשך) // מבנה
◇ "מידי דהוי" —
שלבים להסביר
איזה תקדים יש
כדי לחייב מי
שהוציא משות
היחיד לרשות הרבים
דרך סטיו (כרמלית)

נושא // מבנה
△ ד' רשויות דשבת

מבנה (דף ו:)
△ מוגבלות-ד' רשויות
נושא
רשות היחיד

רבינו חננאל

זהו כרמלית. לבן עזאי כאילו עומד בסטיו. שנמצא מוציא מכרמלית לרחבה אלא לרבנן אמאי חייב ואמרי מידי דהוה אמוציא דרך צדי רשות הרבים התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בצדי רה"ר פטור. כי מפיק לה לרה"ר חייב הכא נמי כך והוא דאית לההוא כותל שהוא צדי רה"ר. חיפופי. פי' אבנים. יוצאות מן הקיר כזוים כדי שלא יחופו ויחככו הבהמות ובני אדם העוברים ובאין בקיר ויהרסוהו. דאפי' לר' אליעזר דאמר צדי רה"ר כרה"ר הן היכא דאיכא חיפופי דברי הכל לאו כרה"ר נינהו. א"ר יוחנן מודה בן עזאי שהזורק מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב. תניא נמי הכי אחד הזורק ואחד המושיט ואחד המוציא והמכניס מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב. בן עזאי אומר המוציא והמכניס פטור המושיט והזורק חייב. מ"מ לא אמרי' קלוטה כמו שהונחה: ת"ר ד' רשויות לשבת. רה"י

רב נסים גאון

מתקיף לה רב פפא הניחא לרבנן דאמרי צידי רשות הרבים לאו כרשות הרבים דאמו אלא לר' אליעזר דאמר כרשות הרבים דאמו מאי איכא למימר ופליגא דר' אליעזר ורבנן במס' עירובין בפרק כל גגות העיר (דף צד) דתנן חצר שנפרצה לרה"ר המכניס מתוכה לרה"י או מרה"י לתוכה חייב דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים מתוכה לרה"ר ומרה"ר לתוכה פטור ואמרי' בגמ' ואיבעי תימא בצידי רה"ר קמיפלגי דר' אליעזר סבר צידי רה"ר כרה"ר דאמו ורבנן סברי צידי רשות הרבים לאו כרה"ר דאמו: הבקעה בימות החמה רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה בימות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן פירשו בתוספתא במסכת טהרות בפרק המסוכן [פ"ז] אלו הן ימות החמה משתעקר תבואה מתוכה ואלו הן ימות הגשמים משתרד רביעה שנייה ומפורש הרביעה במסכת תעניות (דף ו) בפ' א':

והא

לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו אין מערבין רשות הרבים בכך: ואמאי קרו ליה גמורה מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דרבי יהודה דלא הוי רה"י ה"מ לטלטל אבל לזרוק מודו ליה, קמ"ל: אמר מר זו היא רה"ר למעוטי מאי למעוטי אידך דרבי יהודה *דתנן רבי יהודה אומר אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין *וחכמים אומרים אינו צריך ואמאי קרו ליה גמורה אידי דתנא רישא גמורה תנא נמי סיפא גמורה, ולחשוב נמי מדבר דהא תניא איזו היא ר"ה סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין והמדבר: אמר אביי לא קשיא כאן בזמן שישראל שרויין במדבר כאן בזמן הזה: אמר מר אם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת, במזיד ענוש כרת ונסקל בשוגג חייב חטאת, פשיטא: במזיד ענוש כרת ונסקל אצטריכא ליה, הא נמי פשיטא הא קמ"ל כדרב דאמר רב *מצאתי מגילת סתרים בי רבי חייא וכתוב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות מ' חסר אחת *אינו חייב אלא אחת איני *והתנן אבות מלאכות מ' חסר אחת והוינן בה מנינא למה לי, ואמר רבי יוחנן *שאם עשאן כולן בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת אלא אימא אינו חייב על אחת מהן והא קמ"ל האי מהנך דלא מספקן: אמר מר אבל ים ובקעה והאיסטווניות והכרמלית אינן לא כרה"י ולא כרה"ר ובקעה אינו לא כרה"י ולא כרשות הרבים' והא *תנן והבקעה בימות החמה רה"י לשבת ורה"ר לטומאה בימות הגשמים רה"י *(לכאן ולכאן) אמר עולא לעולם כרמלית הויא, ואמאי קרי לה רה"י, לפי שאינה רה"ר רב אשי אמר

כגון

לחי מכאן ולחי מכאן · בשתי פאות של אחד מן הבתים להיכר בעלמא דקסבר רבי יהודה ב' מחיצות הוו רה"י מדאורייתא והא איכא שתי מחיצות מעלייתא מחיצות של ב' בתים: **מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דר' יהודה** · בברייתא ואמרי אין מערבין רה"ר בכך למהוי רה"י ה"מ לטלטל שיהא מותר לטלטל בתוכה כדקתני אין מערבין רה"ר בכך דגזור בה משום דדמי לרה"ר: **אבל לזרוק** · שהזורק מרה"ר לתוכה מודו ליה דחייב דשתי מחיצות דאוריי' ושם רה"י עליה: **קמ"ל גמורה** . כלומר זו היא שנגמרו מניין מחיצות שלה שיש לה מחיצות מכל צד כגון חריץ וכן גדר דאמרינן מד' צדדין גוד אסיק פני המחיצה על ראשו ונמצא ראשו מוקף מד' צדדין ואלו ד' אבל דרבי יהודה לא נגמרו מחיצות שלה למניינן ולאו רה"י היא כלל: **מפסקתן** · לפסי ביראות בפרק ב' דעירובין דהקילו חכמים משום עולי רגלים בבור ברה"ר והבור עצמה רה"י שהיא עמוקה י' ורחבה ד' והממלא מתוכה ומניח על שפתה חייב והקילו חכמים לעשות ד' פסין וביניהן י' אמות דהוי חללו רה"י למלאות מן הבור וקאמר ר' יהודה אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה מביניהן דאתו רבים ומבטלי מחיצתה והתם רמינן דרבי יהודה אדרבי יהודה דלעיל דאמר נושא ונותן באמצע דלא אתו רבים ומבטלין מחיצות, ורבנן אדרבנן ומשנינן לה: **אינו צריך** · והיינו דקתני זו היא רה"ר אבל הילוך דרבים לבין הפסים לא הוי רה"ר הואיל ואיכא שם ד' מחיצות: **ומאי גמורה** · הכא ליכא למימר מהו דתימא כדלעיל, דעיקר פלוגתייהו משום לטלטל בתוכו וקאמרי רבנן אינו צריך דרשות היחיד היא אפילו לטלטל וכ"ש דהזורק לתוכה מרה"ר חייב: **בזמן שהיו ישראל במדבר** · חשיבא רה"ר: **בזמן הזה** · אינו מקום הילוך לרבים דהולכי מדברות לא שכיחי: **חייב חטאת פשיטא** · כיון דתנא חדא רה"י וחדא רה"ר ניתני סתמא ואם הוציא והכניס חייב ואנא ידענא דשגגתו חטאת דהא שבת זדונו כרת הוא: **הא נמי פשיטא** · דבהתראה סקילה, ממקושש: **מגילת סתרים** · שהסתירוה מפני שלא ניתנה ליכתב וכששומעין דברי יחיד חדשים שאין נשנין בבה"מ וכותבין אותן שלא ישתכחו מסתירין את המגילה: **אינו חייב אלא אחת** · השתא משמע אם עשאן בהעלם אחד שלא נודע לו בין כל אחת ואחת שחטא אינו חייב אלא אחת דכל חילול דשבת גוף אחד של עבירה הוא: **מנינא למה לי** · ליתני אבות מלאכות הזורע והחורש כו' למה לי לאשמעי' מניינא הא מני להו ואזיל: **חייב על כל אחת ואחת** · ובא להודיענו סכום החטאות שאדם חייב באיסורי שבת בהעלם אחד ואשמעינן מ' חסר אחת הן ותו לא שאפי' עשה תולדותיהן עמהן אינו מביא על התולדה היכא דעשאה עם אביה דה"ל כעושה וחוזר ועושה דכול' חדא עבירה היא: **אינו חייב על אחת מהן** · אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה ולא פי' (רבי) איזו היא ואשמעי' תנא דמתנית' דקתני נסקל דהא הוצאה והכנסה מהנך דלא מספקן היא, דעל זו לא אמר איסי בן יהודה: **בימות החמה** · שאין בה זרעים: **רה"י לשבת** · דהא לאו הילוך לרבים הוא שאין רבים מסתלקין מן המסילה לילך בשדה: **רה"ר לטומאה** · וספקו טהור דהא לאו מקום סתירה הוא שיש בני אדם נכנסים לה דספק טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה והתם סתירה כתיב ונסתרה והיא נטמאה דבמקום סתירה טמאה היא לבעלה מספק ומכאן אתה דן לשרץ: **בימות הגשמים** · שהיא זרועה אין אדם נכנס לה: **לעולם כרמלית הויא** · והזורק מרה"ר לתוכה אינו חייב:

כגון

דלכל גגות (עירובין צה·) דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש וי"ל דמתני' איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח וקסבר ג' מחיצות דאורייתא א"נ ה"א דמתני' איירי במבוי המפולש לרה"ר אבל אין ר"ה עוברת לתוכה להכי מייתי הברייתא דיתר על כן דאפי' רה"ר (גמורה) עוברת בה מטלטלין ע"י לחי או קורה משום דשתי מחיצות דאורייתא ואע"ג דבפ"ק דעירובין (דף י.) אמתני' דהרחב מי' אמות ימעט משמע דלכל היותר לא התיר רבי יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש •היינו מדרבנן אבל מדאורייתא אפי' ברוחב י"ז אמות מטלטלין דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דע"כ צ"ל דרבי יהודה איירי ברה"ר גמורה שבוקעין שם רבים כדמוכח בפ"ק דעירובין דף ו: ושם) גבי כיצד מערבין רה"ר ושם פירשתי* וא"ת והא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוו רה"ר שמעי' שפיר לאפוקי מדר' יהודה דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דלדידיה מבוא' המפולשות לא הוו רה"ר כיון דאיכא שתי מחיצות וי"ל דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדר' יהודה דה"א טעמא דרבי יהודה משום דקסבר לחי וקורה משום מחיצה דאיכא מאן דסבר הכי בפ"ק דעירובין (דף טו:) להכי אצטריך למתני' זו היא רה"י גמורה *למעוטי דר' יהודה דלא הוי רה"י דלחי וקורה לא חשיב מחיצה:

ואמאי קרי ליה גמורה כו' מהו דתימא· אומר ר"י דלשון גמורה אדרבה איפכא מסתברא זו היא רה"י גמורה אבל זו אינה רה"י גמורה אבל היא רה"י קצת ורש"י ישבה בדוחק (א) לפי הגמרא:

כאן בזמן שישראל שרויין במדבר· משמע קצת דאינה ר"ה אלא א"כ מצויין שם •ששים רבוא כמו במדבר:

בשוגג חייב חטאת פשיטא· כיון דאשמעינן דהאי הוי רה"י והאי הוי ר"ה פשיטא דהמוציא מזה לזה בשוגג חייב חטאת:

הא קמ"ל כרב כו' · מכאן מדקדק ר"י דלא קתני איסי אינו חייב על אחת מהן אלא אסקילה אבל חטאת חייב על כולם דאי קאי אחטאת א"כ כי פריך בשוגג חייב חטאת פשיטא הו"ל לשנויי הא קמ"ל כרב דהא דמשני במזיד ענוש כרת ונסקל איצטריכא ליה לא משני מידי ומעיקרא ודאי לא היה ידע דמיירי בסקילה מדפריך מדר' יוחנן דמיירי בחטאת והיינו משום דאינו חייב אלא אחת לא מצי לאוקמי בסקילה דאטו בתרי קטלי קטלינן ליה אבל כי קמפרש דאינו חייב על אחת מהן קאמר איסי אז ידע שפיר דלא איירי איסי אלא בסקילה דלא פליג אמתני' דכלל גדול (לקמן עג:) דקתני מניינא למימר דחייב על כל אחת ואחת ואתי שפיר הא דבריש פרק כלל גדול (שם סט·) קאמר ארבי יוחנן דאמר שאם עשאן כולם בהעלם אחת חייב כו' דידע לה לשבת במאי ומפרש דידע לה לתחומים ואליבא דר"ע ולא מצי למימר דידע לה בדאיסי דהא אכולהו חייב חטאת וכן פירש בקונטרס ולקמן בריש הזורק (דף נו:) מייתי לדאיסי לענין סקילה ולא משתמיט בשום מקום לאתויי לענין חטאת והא דאמרינן לקמן בריש פרק בתרא (דף קנד·) לרמי בר חמא דילמא הכי קאמר כל שחייבין על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה אומר ריב"א דאליבא דרמי בר חמא אתיא ההיא ברייתא דלא כאיסי דלאיסי איכא דוכתא דחייב חטאת ולא סקילה:

ואמר רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחת כו' · אין צריך לפרש דפריך דמסתמא לא פליג איסי עלה אלא מדברי איסי נמי יש לדקדק כן מדקתני מנינא כדדייק לקמן בכלל גדול (דף עג:) :

לא

כח א מיי' פי"ח מהל' שבת הלכה לג :

כט ב מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה א :

ל ג ד מיי' פ"כ מהל' אבות הטומאות הל' ו:

כד"ה וכי תימא

נושא רשות הרבים

ולא בעי למימר דזו היא רה"י גמורה למעוטי דרבנן דאם היה רה"ר מפסקתן זו היא רה"י למעוטי אידך דרבנן דמי שיש לו שני בתים דלא הוי רה"י דלחי וקורה משום מחיצה דזהו לא מסתבר ועוד דזה לא היה לו ספי לאוקמי כרבנן [תו"י]

נושא כרמלית

כ"ב קנג: טהרות פ"ו מ"ו

[בטהרות אי' לכך ולכך]

ב' הסברים למשנה במס' טהרות

רבינו חננאל

רה"ר כרמלית ומקום פטור . פשיטא היא זו הברייתא וגם פירשוה הראשונים מפני . איזו היא רה"י חריץ עמוק י' טפחים ורחב ד'. וכן גדר גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה (הבו) זו היא למעוטי הא דתנן ר' יהודה מי שיש לו ב' בתים בשני צדי רה"ר עושה לחי מכאן וכו' זה אינו רה"י לא לזרוק וכ"ש לטלטל. סרטיא ופלטיא ומבואות המפולשות זו היא רה"ר גמורה למעוטי הא דר' יהודה. דתנן בעירובין בפסי ביראות. ר' יהודה אומר אם היתה דרך רה"ר מפסקתה יסלקנה לצדדין קמ"ל דאע"ג דלא סילקה אינה כרה"ר. אמר מר הוציא מרה"י זה לרה"ר זה בשוגג חייב חטאת במזיד בלא התראה ענוש כרת בהתראה נסקל פשיטא לא נצרכה אלא להא דאמר רב מצאתי במגילה סתרים בי ר' חייא וכתיב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אינו חייב על אחת מהן נמצא חייב על אחת בפני עצמה בספק זולתי המוציא מרשות לרשות דלא מספקא חיוב . דתני בהדיא בשוגג חייב חטאת במזיד חייב כרת ונסקל הא דתנן בטהרות פ"ו תבקעה בימות החמה רה"י לשבת ומטלטלין בה רה"ר לטומאה וק"ל ספק טומאה ברה"ר טהור בימות הגשמים שמלאה מים ואין אדם נכנס לתוכה רה"י לזה ולזה. משני עולא לעולם הבקעה כרמלית היא .

והא

עירובין [כ.] פסי' ביראות כב.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואמאי וכו' ורש"י ישבה בדוחק (לפי הגמרא) תא"מ ונ"ב ס"א לפירוש גמרא:

לקמן נז :

לקמן סט. עג: [נו:]

*הקשה ריב"א ומאי קמ"ל רבי מתני' היא לקמן סז: ותי' דמתני' בהעלם זה וזה בידו בכרת בכרת והויד בלאו דלקמן דף עג: א"נ קמ"ל דלא כאיסי דלאיסי חייב חטאת [תו"י]

גליון הש"ס

גמ' דאמר רב מצאתי מגילת סתרי' בי ר"ח. בב"מ דף צב ע"א: תוס' ד"ה יהר היינו מדרבנן. ולא זכיתי להבין הא מה דקתני ונותן לחי כו' ונושא ונותן היינו מדרבנן דמדאורייתא לא נמי דהא סגי ב' מחיצות דאורייתא: תוס' ד"ה כאן כו' ששים רבוא. עירובין נ"ט ע"א תוד"ה כיצד: